

Møtereferat – Nasjonal samarbeidsgruppe for helseforskning i spesialisthelsetjenesten (NSG)

Dato: 30.08.2023
Tid: 09:00-12:30
Sted: Teamsmøte

Til stede:

Navn	Institusjon	Kategori
Siv Mørkved	Helse Midt-Norge RHF	leder i 2023
Lars Eikvar	Helse Sør-Øst RHF	fast medlem
Bjørn Egil Vikse	Helse Vest RHF	fast medlem
Tove Klæboe Nilsen	Helse Nord RHF	fast medlem
Renate Grüner	Fellesrepresentant universitetssykehusene	fast medlem
Erlend B. Smeland	Oslo Universitetssjukehus	fast medlem
Silje C. Wangberg	UiT	vara
Hanne-Cathrin Flinstad Harbo	Universitetet i Oslo	fast medlem (deltok før lunsj)
Jan Bjålie	Universitetet i Oslo	vara (deltok etter lunsj)
Torstein Baade Rø	NTNU	fast medlem
Toril Forbord	UHR (helsefag)	fast medlem
Fred Godtliebsen	UHR (helserrelevant MN-fag)	fast medlem
Ole Johan Borge	Norges forskingsråd	observatør
Marianne van der Wel	Helse- og omsorgsdepartementet	observatør
Martin Fredheim	Kunnskapsdepartementet	observatør
Jahn Fredrik Frøen	Folkehelseinstituttet	observatør
Mai Hege Stokke	Helse Midt-Norge RHF	referent

Forfall:

Navn	Institusjon	Kategori
Gunbjørg Svineng	Universitetet i Tromsø	fast medlem
Per Bakke	Universitetet i Bergen	fast medlem

Sak 10/23 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtakssak: Åpning av møtet ved leder Siv Mørkved, ass. fagdirektør HMN RHF. Presentasjon av fremmøtte. Godkjenning av innkalling til møte 30. august 2023. Det ble ikke meldt noen saker til eventuelt.

Vedtak: Innkallingen godkjennes.

Sak 11/23 Referat fra møte i NSG 16. mars 2023

Vedtakssak: Referat fra møtet 16. mars 2023 ved leder Siv Mørkved, ass. fagdirektør HMN RHF.

Vedtak: Referat fra møtet 16. mars 2023 godkjennes.

Sak 12/23 Evaluering av nasjonale forskningsnettverk tildelt av NSG

Diskusjons- og vedtakssak: Torstein Baade Rø, prodekan for forskning ved Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU, og medlem av evalueringskomiteen la fram evalueringskomiteens innstilling. Saksnotat, komiteens evalueringer og innleverte rapporter fra nettverkene var sendt ut med sakspapirene.

Basert på evalueringen av innsendte rapporter fra nettverkene anbefaler komiteen at støtten videreføres for ReSpiraNet, mens de anbefaler at støtten avsluttes for PROTECT. For PRESIMAL har komiteen ingen klar anbefaling, og NSG diskuterte hvordan de ønsker å behandle eventuell støtte til dette nettverket. NSG konkluderte med at de ønsker å gi en betinget videreføring av støtten til PRESIMAL, med krav om ny rapportering innen ett år.

Vedtak:

- NSG viderefører støtte med kr. 1 mill. per år i perioden 2024-2026 til *Norwegian Respiratory Infections Network- ReSpiraNet* v/ nettverksleder Harleen Grewal, Universitetet i Bergen.
- NSG viderefører ikke støtten til *PROTECT Norway – a research network for online dementia prevention studies* v/ nettverksleder Ingelin Testad og Dag Årsland, Helse Stavanger HF. Finansiering fra NSG for dette nettverket avsluttes i 2023.
- NSG gir en betinget videreføring av støtten til *Nasjonalt Nettverk for Presisjonsavbildning og Maskinlæring – PRESIMAL* v/ nettverksleder Ingrid S. Haldorsen, Helse Bergen HF, for ett år, med krav om ny rapportering på kriteriene for tildeling av nettverksmidlene innen ett år.

Sak 13/23 Evaluering av NSG

Diskusjons- og vedtakssak: Siv Mørkved, ass. fagdirektør HMN-RHF og leder av NSG la fram resultatet av evalueringsundersøkelsen. Kun 11 medlemmer har besvarte undersøkelsen, hvorav 8 faste medlemmer, 2 observatører og 1 vara.

Resultatene fra undersøkelsen viser at medlemmene mener at det er stort potensiale for forbedring i hvordan NSG jobber opp mot mandatet. På spørsmål om betydningen av NSG som nasjonalt organ så kommenteres det at NSG er en viktig samhandlings- og møtearena mellom sektorene, og organet kan

potensielt ha stor relevans og påvirkning. Men slik NSG fungerer i dag så oppleves det ikke at organet fullt ut oppnår sitt potensial.

NSG er et rådgivende organ, og oppfølging av saker må skje i de respektive medlemsinstitusjonene. Det er behov for at rutiner for oppfølging i linje RHF og UH bør utvikles bedre og beskrives. Styrking av sekretariatsfunksjonen nevnes som en viktig faktor for å få bedre saksflyt og en mer aktuell agenda for møtene. Det er foreslått ulike modeller for å styrke sekretariatsfunksjonen, men endring for å sikre bedre kontinuitet og høyere kompetanse i sekretariatet synes å være et gjennomgående ønske.

AU NSG får i oppgave å legge fram denne saken til neste møte, med konkrete forslag til endringer som kan iverksettes fra 2024.

Vedtak: NSG tar innspillene som framkom i diskusjon rundt evalueringen til etterretning. Diskusjonen rundt NSG sin rolle følges opp på neste møte i november.

Sak 14/23 Bibliotekstjenester og tilgang til publiseringskanaler for alle helseforetak – oppfølging av sak 7/23

Orienteringssak: Siv Mørkved, ass. fagdirektør HMN-RHF og leder av NSG innledet saken. Hver region orienterte kort om status for arbeidet med bibliotekstjenester og tilgang til publiseringskanaler for alle helseforetak siden forrige møte.

Notat om status for arbeidet i region Vest var vedlagt saken. Helse Vest RHF og Universitetet i Bergen ved Universitetsbiblioteket har samarbeidet tett om å undersøke mulighetene for en «konsortium»-modell for å sikre lesetilgang til sentrale tidsskrift for helseforskning. En slik tilgang er utarbeidet for helseforetakene i regionen (tre HF, regionssykehuset som har egen avtale), sykehusapotek, ikt-selskap og private, ideelle sykehus. Universitetsbiblioteket har forhandlet frem et konkret tilbud fra forlagene til en overkommelig pris. I tillegg er det utarbeidet et utkast til tjenesteavtale mellom Universitetsbiblioteket ved UiB og Helse Vest RHF.

De øvrige regionene har ikke kommet like langt i samarbeidet om avtaler som i Vest, men det er ønskelig å få overordnede avtaler for helseregionen som helhet, for å sikre tjenester for helseforetak som ikke er universitetssykehus. [Med forbehold om at bibliotekavtalen mellom UiB og Helse Vest kommer i mål, oppfordrer NSG de øvrige UH-institusjonene til å ta kontakt med universitetsbiblioteket i sin region for å få en likelydende løsning som det nå jobbes for å få til i Vest, på tvers av regionene.](#)

FHI melder om at etter kuttet i rammene for Helsebiblioteket er ressursene nå primært rettet mot kommunenes behov. Det er uavklart hvor Helsebiblioteket skal være lokalisert på sikt – mulig overføring til Helsedirektoratet og HelseNorge. Dette vil avklares i løpet av høsten.

Vedtak: NSG tar informasjonen til orientering.

Sak 15/23 Beredskap for forskning – oppfølging av sak 8/23

Diskusjonssak: Lars Eikvar, Helse Sørøst, innledet til diskusjonssak om hvordan fagmiljøene i UH-sektoren kan forberedes på å gi bistand til helsesektoren i en beredskapssituasjon.

Større uønskede hendelser som utløser behov for beredskapstiltak kan være av en varighet og omfang som gjør det nødvendig å finne fram ny teknologi og nye arbeidsmetoder og organisasjonsformer for å løse kritiske samfunnsbehov. Her er UH-institusjonene av avgjørende betydning for framskaffe nye løsninger og bringe dem fram til tjenestene. Tiltak rettet mot UH sektoren for å øke oppmerksomhet og kunnskap om beredskapssituasjoner kan styrke evnen til å bidra ved reelle hendelser.

Det etablerte samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten og UH sektoren gir et unikt utgangspunkt for å mobilisere forskningsmiljøene til innsats.

Øvelser kan bidra til å videreutvikle krisehåndteringsevnen og arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap hos ansvarlige aktører, forbedre samarbeidet mellom aktører, øke evnen til å fatte tidsriktige beslutninger, og avdekke ressursbehov.

AU NSG har foreslått å gjennomføre en table top øvelse på neste møte med ønske om å utfordre til felles refleksjon rundt utfordringsbildet, identifisere hvilken kunnskap og kompetanse som trengs en slik situasjon, aktiviserer til nytenkning, og avdekke utfordringer.

- Hvordan håndteres prioriteringsspørsmål i en beredskapssituasjon?
- Hvordan kan beslutninger om omdisponering av utstyr, arealer og ressurser besluttet raskt nok?
- Hvordan håndteres utfordringer med å kontinuere aktiviteten for beredskap gjennom varigheten av hendelsen?
- Hva bør formidles til sentrale myndigheter om UH sektorens rolle i et beredskapsperspektiv?

Det ble bedt om innspill til aktuelt tema for en slik type øvelse. Innspillene tas med i de videre forberedelsene av saken.

Vedtak: Saksansvarlig tar innspillene som kom i diskusjonen med i den videre planleggingen av saken til neste møte.

Sak 16/23 Orienteringer fra departementene

Orienteringssak: Representanter fra departementene orienterer om aktuelle saker.

Orientering fra KD

Martin Fredheim fra KD orienterte kort om status for arbeidet med Kunnskap i kriser, som ledes av KD, der en kjernegruppen for et bedre kunnskapssystem for håndtering av kriser skal bidra til at norske myndigheter har mest mulig og raskest mulig pålitelig kunnskap til støtte for beslutninger i fremtidige kriser ([les mer om kjernegruppen her](#)).

Kjernegruppen skal ha sitt neste møte 18. september. KD har invitert Direktoratet for e-helse, SSB, Forskningsrådet og infrastrukturene ved BOTT-universitetene for å presentere samarbeidssporet om sensitive data. Videre er KS invitert for å være med å diskutere videre arbeid i kommunedatadelingssporet.

Orientering fra HOD

Marianne van der Wel, HOD, la fram notat om *Implementeringsforskning – Hvordan ta kunnskapen i bruk* der departementet ønsker innspill fra NSG på omtale av utfordringsbildet, implementeringsforskning som

virkemiddel, hvilken rolle NSG som et sektorovergripende organ kan ta, og hva departementet evt. kan gjøre. Notatet var sendt ut med sakspapirene til møtet.

Regjeringen vil at forskningsbasert kunnskap i større grad gjøres tilgjengelig og tas i bruk. HOD har gitt føringer om systematisk bruk av implementeringsforskning til helseregionene og Forskningsrådet i statsbudsjettet for 2023.

Utfordringsbildet er sammensatt og består blant annet i uønsket variasjon i praksis, ressursknapphet, og et gap mellom hva vi gjør og hva vi burde gjøre. Implementeringsforskning studerer hva som fremmer og hemmer overføring av forskningsresultater til praktiske bruksområder. Implementeringsforskning bør styrkes på områder der det er utviklet tilstrekkelig kunnskap om nytteverdien av et tiltak.

Bakgrunnen for at departementet ønsker å løfte denne saken til NSG er fordi den ligger i skjæringspunktet mellom sektorene.

HOD oppfordrer til at det sendes innspill på temaet til marianne.van-der-wel@hod.no

Vedtak: NSG tar informasjonen til orientering.

Avslutning av møtet

12:30